

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Institut meziodborových studií Brno

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Institut meziodborových studií Brno

Pravicový politický extremismus v AČR

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D.

Vypracoval:

Jiří Haluza

Brno 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pravicový politický extremismus v AČR zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

Ve Vyškově dne 26. 4. 2011

.....

Podpis

OBSAH

Úvod	2
1 Teoretické vymezení řešené problematiky	4
1.1 Extremismus.....	4
1.2 Stručný vývoj extremismu v ČR.....	8
1.3 Formy	12
1.4 Terorismus	14
1.5 Symbolika.....	16
1.6 Sociologické aspekty vzniku extremismu.....	18
2 Problematika extremismu v AČR	22
2.1 Extremismus v AČR a s tím související rizika	22
3 Boj proti extremismu v rámci národní strategie	29
3.1 Stručný přehled realizovaných aktivit.....	30
3.2 Legislativní opatření.....	33
3.3 Aktualizace úkolů	34
4 Praktická část	36
4.1 Interpretace získaných dat.....	37
4.2 Vyhodnocení cíle.....	40
Závěr	42
Resumé	44
Anotace	45
Klíčová slova	45
Seznam použité literatury	47
Seznam zkratk	51

Úvod

Demokratická společnost, ve kterou se díky sametové revoluci v roce 1989 přeměnilo politické zřízení v České republice, přineslo jejím obyvatelům, nejen kýženu svobodu a její pozitiva, ale bohužel i negativní jevy, které jsou nedílnou součástí demokracie. Mezi nejzávažnější nežádoucí jevy patří projevy extremismu. O tomto fenoménu, slyšíme především ve spojení s rasovou otázkou, ale extremismus může útočit i na samotné demokratické uspořádání společnosti a působit tak, jako destabilizující prvek. Především pak pravicová část extremistického spektra je náchylná k používání násilných projevů a to se odráží v jejím vztahu k ozbrojeným složkám státu. Mezi ně patří samozřejmě i Armáda České republiky (AČR) a ve své práci se zabývám právě tímto vztahem a jejími riziky.

Téma bakalářské práce jsem si vybral ze dvou důvodů. Prvním důvodem je osobní hledisko. Je to pro mě velmi zajímavá problematika, jejíž projevy se mě osobně dotýkají čím dál častěji. Druhým důvodem je, že pracuji v rezortu Ministerstva obrany, kde se v poslední době odehrávaly excesy spojené s projevy extremismu. To mě vedlo k zamyšlení, jaké kroky rezort Ministerstva obrany podniká a zda jsou realizovány v dostatečné míře, aby se tyto nežádoucí jevy ve svých řadách pokusila co nejvíce eliminovat.

Problematika extremismu spadá do oblasti sociálně nežádoucích jevů a vychází z intolerantních nálad ve společnosti. Může mít svůj základ i v nízké vzdělanosti a špatném sociálním zázemí. Sociální skladba extremistických skupin byla tvořena právě jedinci s nižším vzděláním a členy rodin, které neplní svoji výchovnou a vzdělávací funkci. Proto si myslím, že extremismus se sociální pedagogiky dotýká významným způsobem. Jen zabezpečením kontinuálního vzdělávání a kvalitní socializace jedinců od raného věku může

být základem ke vzniku společnosti, která bude vůči těmto nežádoucím jevům odolná.

Problematikou extremismu se zabývá řada státních institucí. Hlavním pilířem je Národní koncepce boje proti extremismu. Ta každoročně bilancuje úspěšnost vzdělávacích, preventivních a legislativních opatření a stanovuje další úkoly pro ministerské rezorty do následujících období. Z ní vychází i Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů rezortu Ministerstva obrany. Její dílčí oblast řeší problematiku extremismu a stanovuje cíle a postupy, které bude uplatňovat v boji proti extremismu.

Cílem bakalářské práce je zjistit, zda Armáda České republiky splňuje normy a povinnosti stanovené národní koncepcí a v dostatečné míře zabezpečuje edukační a preventivní činnosti vedoucí k eliminaci extremismu v jejich řadách.

Hlavními oblastmi, na které se budu soustředit, jsou edukace a prevence. K zjištění o aktuálních a chystaných opatřeních mi poslouží řízený rozhovor s pracovníkem oddělení humanitní služby ředitelství personální podpory Ministerstva obrany.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se skládá ze tří kapitol. První kapitola se zabývá teoretickým vymezením extremismu a seznámením se základními fakty. Druhá kapitola ukazuje na možné problémy spojené s přítomností extremismu v armádě. Třetí pak postihuje informace o Národní koncepci boje proti extremismu. Poslední kapitola se věnuje praktické části práce, kterou realizuji metodou řízeného rozhovoru.

1 Teoretické vymezení řešené problematiky

V úvodní kapitole práce se zaměřím na teoretické vymezení pojmů řešené problematiky a seznámení se základními pojmy souvisejícími s extremismem. Jelikož, je tato práce zaměřena především na problematiku pravicového politického extremismu, budu se touto oblastí zabývat podrobněji a levicové spektrum zmíním pouze informativně.

1.1 Extremismus

Extremismus je termín v dnešní době hojně používán a z obecného pohledu se na něj díváme jako na aktivity jedinců či hnutí, které mají za následek omezování práv a svobod člověka. Extremismus se většinou spojuje s aktivitami a násilím proti Romům a často se můžeme setkat taktéž s projevy antisemitismu a xenofobie. Tyto projevy jsou převážně spojovány s pravicovým extremismem. Jestliže bychom se v rámci extremismu zaměřili na státní uspořádání, diskutovanou problematiku Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM) i jiných politických stran a v neposlední řadě ideologické postoje extremistických hnutí útočících na demokratická zřízení, můžeme se bavit o extremismu politickém.

Pro pojem extremismus prozatím neexistuje definice ani jeho přesné pojmové vymezení. I odborná veřejnost není v tomto směru jednotná. Jako zásadní problém uvádí nejednoznačnost tohoto termínu. Fiala se o politickém extremismu vyjadřuje jako o pojmu s prakticky prázdnou, nulovou vypovídací hodnotou, který jde aplikovat prakticky libovolně. I z toho důvodu mohly být ve sdělovacích prostředcích za extremistické označeny současně politické strany KSČM, Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-

RSC), spolu s příznivci hnutí skinheads, anarchisty, neonacisty a mnohými dalšími, ke kterým později k nim přibýly i Dělnická strana a Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS).¹

Zároveň upozorňuje i na možnost zneužití pojmu politický extremistismus formou účelového označení jedince či skupiny pro potřebu morální a politické diskvalifikace. A právě z důvodu zneužitelnosti pokládá jako hlavní cíl politologie vytyčení hranic a vymezení možností boje proti stranám a hnutím, které byly označeny jako extremistické. Na tuto myšlenku navazuje Strmiska, když říká, že je nutné, pokud to je vůbec možné, racionálně zdůvodnit vymezení pojmu "politický extremismus". Pokud by byl jednatel, strana či organizace označeny oficiálně jako politicky extrémní a nebylo by náležitě, na základě racionálních argumentů vysvětleno, co je a co není politický extremismus, nejednalo by se o závěr politologický, ale o mocenský, byrokraticko-politický akt. Řešení těchto otázek je stále aktuálnější i z toho důvodu, že se na odborníky obracejí ve stále větší míře orgány činné v trestním řízení se svými žádostmi o posouzení jednotlivých kauz. Zde je nutné říct, co je a co není extremistické a v jaké míře společenské nebezpečnosti.²

Z důvodu nejednotnosti výkladu a chápání pojmu extremismu, tak i politologického vymezení, si pro svou potřebu vypracovaly orgány v trestním řízení svoje definice, které jsou používány dodnes. Ministerstvo vnitra pro svoje potřeby používá tuto pracovní definici: *„Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy), srovnatelný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy), nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického*

---

¹ FIALA, P. *Politický extremismus a radikalismus v České republice*. Brno: Masarykova univerzita 1998, s. 7, 10

² Tamtéž s. 28

právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy), svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy), volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy), ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy), svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).“³

Bezpečnostní informační služba používá definici jinou: *„Termín extremismus je v oblasti bezpečnostní problematiky používán při označování krajně vyhrcovaných, demokracii nepřátelských postojů a ideologií, jejich nositelů a souvisejících aktivit a jevů. S extremismem se setkáváme na pravém i levém konci politického spektra. Odtud se za určitých okolností – a vhodných podmínek – může šířit do celé společnosti, vyústit v násilné akce, zaměřené na destabilizaci a následné odstranění demokratického společenského řádu.“⁴*

Marešová hovoří o extremismu v kontextu sociálně patologických jevů. Chápe ho jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, které vytváří organizované skupiny extremistů, jejichž projevy a chování, lze označit za porušení právních a sociálních norem.⁵

Z pohledu těchto definic je zcela zřejmé, že k prosazování svých ideových cílů je extremismus ve většině případů použito nezákonných prostředků a násilí. Mnohdy má toto jednání formu závažných trestných činů a z toho důvodu dochází ke konfliktům s ostatními členy společnosti. Trestná činnost

---

³ Policie [online].[cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>

⁴ Bezpečnostní informační služba [online].[cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW: <http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html>

⁵ MAREŠOVÁ, A. a kol. *Kriminologické a právní aspekty extremismu*, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 1999, s. 9

hnutí ovšem může vést k opatřením vedoucím k represím i skupin, které nemusí být pro společnost nebezpečné, nicméně jsou označovány za extremistické. Proto je důležité v souvislosti s extremistickými projevy sledovat i nekonformní názory občanů, které mohou mít podobu např. občanské neposlušnosti či politického radikalismu.⁶

Metody používané extremisty k získávání vlivu můžeme obecně rozdělit do obou směrů legality. Mezi legální prostředky můžeme zařadit běžnou politickou propagandu, mítinky či legálně pořádané demonstrace. V oblasti nelegální se převážně uchyluje k formě násilných excesů vůči politickým oponentům a minoritním skupinám obyvatel.⁷

Extremistické postoje vedoucí k dlouhodobým destruktivním aktivitám zaměřeným proti stávajícímu společenskému uspořádání mohou v krajních mezích vést k vytvoření sociálních hnutí podobajících se fašismu nebo v případě chopení se moci i politického režimu. V takových případech by se jednalo o režimy nedemokratické s autoritářským, totalitním či diktátorským režimem.⁸

Je možné se přiklánět k tvrzení, že extremismus je produktem demokracie, a že demokracie nemá dostatek možností se jeho projevům bránit. Pokud, by ty prostředky měla, nebyla by demokratická. Proto se v každé demokratické společnosti bude i nadále extremismus vyskytovat. Přesto by každá společnost měla s extremismem bojovat především v oblastech legislativy, edukace a prevence a hledat možnosti, jak zamezit podmínkám, z nichž tyto nežádoucí jevy vychází. Jestliže je veřejnost k projevům extremismu lhostejná nebo ho toleruje, popř. s ním sympatizuje, vzniká

---

⁶ MAREŠOVÁ, A. a kol. *Kriminologické a právní aspekty extremismu*, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 1999, s. 9

⁷ SVOBODA, I., VIČAR, R. *Politický extremismus v ozbrojených sborech jako destabilizující proek vnitřní bezpečnosti*, Listy Univerzity obrany, ročník6/číslo4, Univerzita obrany, tisk MO ČR-PIC s. 11

⁸ Policie [online 2011-2-20]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>

celospolečenský problém, který může vést k sociálním konfliktům či k politické destabilizaci.⁹

1.2 Stručný vývoj extremismu v ČR

Třídní uspořádání, které panovalo v Československé socialistické republice (ČSSR) do roku 1989, bránilo rozvoji radikálnějších politických hnutí velmi účinně, i když se jejich zárodky na našem území vyskytovaly od šedesátých let. Postavení disidentského levicového hnutí kritizujícího komunistický režim tak bylo značně marginální. V osmdesátých letech se vlivem vývoje v západoevropských zemích začaly do komunistického Československa pronikat nová sociální hnutí. Jejich činnost, byla vzhledem k nedostatku relevantních informací o samotných podstatách hnutí značně nevýrazná, poskytla však podhoubí, na kterém vyrostly skupiny vyznávající radikální a extremistické politické názory.¹⁰

Pokud se zaměříme na soudobý pravicově orientovaný proud, který vzniká po revolučním roce 1989, musíme zmínit čtyři základní pilíře, ze kterých se pravice strukturovala.

- Osoby a skupiny s cílem realizovat radikálně-pravicovou politiku inspirovanou nastupující ultrapravicí západní Evropy. Nejvýznamnější skupinou byla v roce 1990 založená politická strana SPR-RSČ v čele s Miroslavem Sládkem.
- Osoby, které chtěli navazovat na historické koncepty protektorátního a prvorepublikového pravicového extremismu.

---

⁹ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, s. 5

¹⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Portál, Praha 2007, str. 141

- Osoby spjaté s exilovou ultrapravicí inspirované nejkonzervativnějším americkým antisemitismem a republikanismem.
- Skinheadská mládežnická subkultura navazující na tradice z osmdesátých let, která se po roce 1990 masově rozrůstá a páchá trestnou činnost s rasovým podtextem.

Jelikož se tyto zmíněné pilíře postupně prolínají, ale některé jejich frakce se vyvíjí samostatně, musíme zde hovořit jen o rozdělení teoretickém či analytickém.¹¹

Z časového hlediska se Mareš ve své knize zmiňuje o třech základních etapách vývoje ultrapravice v České republice (ČR). Celkově toto období pokrývá roky 1989 – 2002. O první etapě, která se odehrávala v letech 1989 - 1992 hovoří jako o období vytváření a etablování ultrapravice v ČR. Prim zde hraje Sládkova SPR-RSČ a přes počáteční neúspěch ve volbách dochází ke spojení republikánů a ultrapravice, která se stává nejvyhraněnější opoziční stranou. V tomto období dochází také k masovému rozvoji skinheadské subkultury a prudkému nárůstu rasové kriminality a projevům antisemitismu. Což je také způsobeno značným nárůstem především romské kriminality a z toho pramenící podpory obyvatelstva a sympatií s ultrapravicí. V druhém období datovaném do let 1993 – 1998 dochází ke strukturování ultrapravice. SPR-RSČ je již etablovanou stranou na politickém poli, nicméně za veřejné excesy a vystupování označují tuto stranu jako neperspektivní a část odchází a vytváří Vlasteneckou republikánskou stranu a pokouší se proniknout na politickou scénu. Skinheadská scéna se vlivem vzniku hudebních kapel výrazně nacifikuje a vytváří ilegální rasisticko-nacistické organizace, jako jsou Blood & Honour nebo Bohemia Hammerskins. Dochází k nárůstu šíření tiskovin i vlivem působení rasistických kapel a pokračuje proti levicové a rasistické

---

¹¹ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*, Barrister & Principal a Centrum strategických studií, Blansko, 2003, str. 180

násilí. Poslední období tvořené lety 1999 – 2002 se vyznačuje úpadkem Sládkovy SPR-RSČ a vzniká nová strana Republikáni Miroslava Sládka. Sloučením několika uskupení vzniká Pravá alternativa. Toto období je také charakteristické zvýšeným tlakem na policejní složky na jejich represivní činnost vůči hnutím profitujícím odporem proti vstupu ČR do Evropské unie (EU). Represe se týkaly také koncertů s rasovým podtextem. To mělo za následek úpadek pravicové scény v tomto období a přechod činností do ilegality.¹²

V následujících letech se na pravicové scéně kromě pořádání koncertů neudálo téměř nic významného. Dochází k pokusům importace nových trendů z Německa, nicméně končí neúspěšně. V roce 2003 vzniká Dělnická strana, která se zaměřuje na sociální otázky, pod nimiž ale skrývá své zaměření na rasismus. Distancuje se od neonacismu, ale používá symboliku a veřejně podporuje neonacistické akce. Spolupráce s ostatními subjekty vyústila po roce 2005 v jednání o společné volební koalici, ale vzhledem k rozepřím se ještě před volbami rozpadla. Období let 2005 – 2007 se vyznačuje především spoluprací Dělnické strany, strany Národní korporativismus a Národním odporem, které vedlo k uspořádání řady koncertů po celé ČR a účasti v prvomájových demonstracích především v Brně a Praze.¹³

V posledních letech pokračoval trend z předchozích období, kdy nejaktivnějšími byly znovu subjekty Národní odpor, Autonomní nacionalisté a Dělnická strana. Docházelo ke zvýšení radikalizace těchto subjektů a ke zvýšené aktivitě v podobě koncertů a spontánních demonstrací, např. na litvínovském sídlišti Janov, především z důvodů úspěšných zásahů proti skupině White Justice, o této kauze budu mluvit podrobněji v kapitole 3.1, z důvodu propojení jedinců do struktury AČR, Dělnické straně, která byla

---

¹² MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*, Barrister & Principal a Centrum strategických studií, Blansko, 2003, str. 181-182

¹³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Portál, Praha 2007, str. 153 - 156

soudně rozpuštěna a především z důvodu útoku na romskou rodinu v obci Vítkov. V tomto období se aktivity pravicových hnutí vyznačují především rasistickými a xenofobními prvky ve snaze je ukrýt za ochranu majoritní společnosti.¹⁴

Levicově orientovaná extremistická scéna v ČR byla po roce 1989 ve zcela jiném postavení než pravice. Především v tom, že v roce 1990 vzniká jako nástupnická organizace Komunistické strany Československa (KSČ) doposud parlamentní strana KSČM. I přesto, že je krajně levicová KSČM mnohými označována za stranu extremistickou a do dnešní doby jsou vedeny na půdě obou komor parlamentu rozhovory o možném rozpuštění, získává poměrně vysoké procento volebních hlasů a je stranou zcela etablovanou na politické scéně ČR. V porevolučním období vznikají další organizace, které se ovšem vyvíjí zcela samostatně, bez vzájemné spolupráce. Jedná se o uskupení Levá alternativa, Socialistická solidarita, Trockisté, Budoucnost a anarchistické hnutí. Z důvodu zmíněné nesoudržnosti se během roku 1993 pro nečinnost rozpadá Levá alternativa. Trockisté, Budoucnost a Socialistická solidarita představují v levicovém proudu marginální podíl a jejich činnost je minimální. Nejvýznamnější roli tak vedle KSČM hraje anarchistické hnutí. Její činnost se probouzí ze stagnace v situacích, kdy docházelo k nárůstu pravicových aktivit, v případech souvisejících s ekonomickou globalizační politikou, konferencemi MMF, hudebními akcemi typu CzechTek apod. Prakticky po celou dobu anarchistické hnutí kopíruje vývoj pravicových aktivit, samostatně se výrazněji neprojevuje a díky názorové rozpolcenosti celého levého bloku, lze předpokládat, že v budoucnu budou levicové postoje otázkou marginální.¹⁵

---

¹⁴ Policie [online 2011-3-27]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-extremismus.aspx>

¹⁵ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Portál, Praha 2007, str. 157-168

1.3 Formy

V dnešní době je vžito základní dělení extremismu na pravicový a levicový. Jedná se ovšem o dělení velmi povrchní jelikož se oba tyto proudy v určitých směrech prolínají a vyznávají stejnou ideologii, a to je odmítání demokratického právního státu a nerovnost jedinců a skupin ve vnitřním uspořádání. Pro názornost můžeme uvést hnutí skinheads, které má jak pravicové tak levicové frakce. Dále můžeme v rámci dělení extremismu mluvit o náboženském, ekologickém, rasovém či politickém extremismu.¹⁶

Pravicový extremismu

Pro pravicovou extremistickou scénu, mají zásadní význam otázky spojené s nacionalismem a vlastenectvím. Pravicový extremismus odmítá jakékoli cizí vlivy a snahy o multikulturalismus. Je pro něj důležitá kulturní nadřazenost vlastního národa. Z toho vyplývá i snaha o zamezení přistěhovalectví a omezování migrace. Vnímání vlastního národa a jeho nadřazenost, respektive vnímání vlastní bílé rasy a její nadřazenost nad ostatními je evidentní a snadno přechází v rasismus. Což je také hlavním politickým postojem řady ultrapravicových extremistů a v otázce nebezpečnosti bývá uváděn na prvním místě. Pro ultrapravici je taktéž typické silové prosazování politických a ideologických postojů. Z toho je zřejmé, že pravicoví extremisté nemají daleko k násilí. Dá se říct, že ve většině ultrapravicových ideologií je násilí postaveno nad demokratické smýšlení a jsou orientovány na mocenské a diktátorské režimy. V extrémních případech se může změnit ve vůdcovský princip, který známe z nacistického Německa a fašistické Itálie.

---

¹⁶ CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha 2000, str. 7

Zde dosáhla touha po moci a čisté rase obudných rozměrů, jejímž cílem bylo vyhlazení celých národnostních menšin, především Romů a Židů.¹⁷

Mezi nejznámější představitele pravicového proudu patří jednoznačně hnutí skinheads. Vznik hnutí se traduje do konce 60. let. Byli to převážně mladí z dělnických rodin, kteří nesnášeli studenty, hippies a narkomany, ale nebyli to vyznavači rasismu. K radikalizaci hnutí došlo až počátkem 80. let, kdy došlo ke sloučení s ultrapravicovými organizacemi. Typické znaky, jako vyholená hlava či martensky zůstaly dodnes. Postupným vývojem došlo k rozdělení na různé orientované frakce, které dnes tvoří průřez prakticky celým extremistickým spektrem. Tou nejmilitantnější frakcí je Bohemia Hammer Skins, která vychází z ideologie neonacismu, rasismu a antisemitismu. Dalším vývojem tohoto hnutí došlo k odtržení části, která se zformovala do hnutí Blood & Honour Division Bohemia, které je v dnešní době nejvýraznějším představitelem neonacistické scény.¹⁸

Zřejmě nejznámější ultrapravicovou světovou organizací je Hammer Skins. Hnutí sdružující extremisty z řad skinheads pochází z USA, kde navazuje na Ku-klux-klan a vyznává prvky ultrapravicového antisemitismu, rasismu a nacionalismu. Hnutí sem vyznačuje vysokou organizovaností a pevným vnitřním řádem a neustálou připraveností k boji. V českých působí již zmíněná frakce Bohemia Hammer Skins.¹⁹

Levicový extremismus

Levicový extremismus je u nás zastoupen především anarchoautonomy. Tato scéna je označována jako spojení anarchistů s autonomním hnutím. Klasičtí anarchisté se snaží do popředí svého ideologického smýšlení klást principy rovnosti všech vrstev obyvatelstva a rozšiřovat je do všech oblastí

---

¹⁷ CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha, 2000, str. 7 - 8

¹⁸ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, s. 20 - 22

¹⁹ NOŽINA, M. a kol. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*, Ústav mezinárodních vztahů, KLP, Praha, 1997, s. 136

života společnosti. Pokud by bylo dosaženo naprosté rovnosti lidí, nebylo by možné, aby jim někdo vládl. Jako východisko k rovnosti lidí vidí svobodu. Ta je hlavním tématem anarchistické a do značné míry i marxistické ideologie. Svoboda všech lidí představuje způsob zajišťující spravedlivé fungování společnosti.²⁰

Lze tak v obecném pohledu říct, že levicoví anarchisté nebojují proti demokracii, ale za její nejčistší formu. Ta představuje obhajobu antirasismu, lidských práv, genderovou problematiku a v neposlední řadě ekologii. Svůj nesouhlas pak projevují spíše manifestačním nenásilným způsobem. To způsobuje především role spíše generačního projevu nesouhlasu, než cílená politická aktivita.²¹

Na druhou stranu, pak zástupci autonomních hnutí se vyznačují radikálně nonkonformními názory a postoji proti společnosti. Dalšími představiteli anarchoautonomních hnutí jsou Antifašistická akce a Federace sociálních anarchistů. Jak bylo zmíněno v úvodu, i hnutí skinheads má své levicové frakce. Jejimi představiteli jsou Sharpskins, označovaní jako bezproblémová frakce a Redskins, kteří naopak vynikají ostře radikálními postoji a jsou nejmilitantnější levicovou odnoží skinheads. Mezi nepolitická hnutí patří pak tzv. squateři, různá ekologická hnutí či příznivci hnutí punks.²²

1.4 Terorismus

Jestliže v rámci extremistických ideologií hovoříme o eliminaci, potlačování či dokonce likvidaci politických systémů, je nutné zmínit pojem, který ve většině případů vyjadřuje extremistické chování v jeho nejvyhrocenější

---

²⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Portál, Praha 2007, str. 136

²¹ Tamtéž s. 171

²² CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, s. 23,24

formě. Jedná se o terorismus. I když Mareš uvádí, že tento přístup je sporný, protože extremismus je z pohledu ideově-politického velmi širokým pojmem a v nejčastějším pojetí bývá chápán jako antiteze demokratického státu. Dále uvádí, že terorismus může, ale nemusí být metodou extremismu. Nicméně připouští, že extremistické prostředí často vytváří podhoubí terorismu.²³

Pojem teror pochází z latinského „terrere“, což můžeme překládat jako strašný nebo hrozný. Z toho vyplývá, že terorismus je předurčen k tomu, aby svými aktivitami a metodami vyvolával ve společnosti pocity strachu a hrůzy.

Jedna z prvních definic terorismu byla zveřejněna ve Spojených státech Amerických a stala se vodítkem pro posuzování a hodnocení teroristických činů. *„Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“*²⁴

Pro Českou republiku je rozhodující definice, založená na skutkové podstatě trestného činu „teroristický útok“ uvedená v trestním zákoně. Stručně jej lze definovat jako: *„užití násilí nebo hrozba násilím za účelem vyvolání pocitu strachu ve společnosti, s cílem dosažení určitých, zpravidla politicky motivovaných cílů.“*²⁵

Podívejme se, jaký pohled zaujímají teroristé. V knize s názvem *Minimanual of the Urban Guerilla* (Stručná příručka městské gerily), kterou napsal v roce 1969 Carlos Marighella uvádí, jakým způsobem má být veden teroristický čin. Akce by měly být provedeny s co největším krveprolitím a zcela bezohledně, aby měly co největší dopad na společnost. Marighella prezentoval

²³ MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*, Centrum strategických studií, 2005, s. 20

²⁴ BRZYBOHATÝ, M. [cit.] *Terorismus 1*, Policie history, Praha 1999, s. 11

²⁵ Policie [online] [cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

násilí, jako jediný možný způsob, který povede ke změně politického režimu v zemi. Pokud hovoříme v souvislosti s terorismem o boji proti změnám politických systémů, tak nelze nezmínit jméno muže, který propojil terorismus a vrcholnou politiku víc, než kdokoli jiný. Je jím Ilyich Ramírez Sánchez. Svého času nejznámější a nejhledanější terorista světa. Dokázal souběžně spolupracovat s KGB, Stasi, StB a dalšími arabskými organizacemi a přitom páchat nájemné vraždy a teroristické útoky. Často právě na politickou objednávku uvedených organizací a také za to, že mu poskytovaly prakticky bezmeznou podporu a krytí.²⁶

Z uvedených příkladů lze vyčíst, že se za teroristický čin považují násilné akty, při jejichž spáchání byl prvotní cíl spojen s politickou motivací. To bývá také jedním z hlavních argumentů při obhajobě teroristických činů. Ze strany teroristů jde o útoky vlastenecké, snažící se o změnu politického systému a uvedení společnosti v jiný politický režim. Ovšem jejich snaha o vytvoření spravedlivějšího systému vůbec nekoresponduje s činy, kterými toho má být dosaženo. Vždyť vraždami a brutálním násilím proti obyvatelstvu nelze vybudovat žádný fungující politický systém. Proto jakákoli forma násilného jednání musí být zákonitě považována za zločinnou a jako s takovou s ní musí být zacházeno.²⁷

1.5 Symbolika

Symbolika je nauka o symbolech, jejich vzniku, významu, tvorbě a užívání. Symbol, podle Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost znamená něco konkrétního, co slouží jako konvenční znak pro něco abstraktního, grafický znak či konvenční, arbitrární znak. Obecně můžeme za

---

²⁶ BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus 1*, Policie history, Praha 1999, s. 11

²⁷ Tamtéž, s. 20

symbol považovat pojem, gesto, znak, emblém, určitý obrazec, barvu, zvuk, zobrazení osoby.²⁸

Slovo symbol pochází z řeckého symbolon, což v překladu znamená spojovat, sdružovat. Označuje nejen slova, předměty a obrazy konkrétních významů, ale i řadu dalších informací, souvislostí a postojů. Mnohdy mohou vyjadřovat i celé ideologické smýšlení. Slovo symbolon se původně používalo pro části předmětů, podle kterých se identifikovaly osoby, se kterými jsme se již setkali, a byli jsme si blízcí.²⁹

Symbyly také díky své rozmanitosti obohacovaly kulturní a duchovní život. Na základě porozumění symbolům a jejich systémovosti, se po staletí rozvíjely kultury celého světa. Extremistické ideologie nevyjímaje. Jednotlivé symboly je možné chápat z více pohledů, a proto je nutné vždy přesně vidět i kontext, ve kterém je použit.³⁰

Obecně se dá říct, že symbolika je základem lidské komunikace, a proto se můžeme se symboly setkat prakticky v jakékoli situaci, armádní prostředí nevyjímaje. Armáda je specifickým prostředím, kde se symbolika používá ve formě nejrůznějších vlajek, praporů, zástav, zvuků, pozdravů, znaků, značení hodnot, transparentů, bojových hesel, gest, barevných kombinací, atd. Cílem těchto symbolů je vytvořit zástupce, který v sobě bude zahrnovat určité informace o subjektu, jež tento symbol užívá.³¹

Stejně cíle má používání symbolů v rámci extremistických skupin a mají pro extremisty specifický význam. Pomáhají upevnit kolektivní identitu, vyjadřují jejich mocenské ambice. Jsou jejich důležitým pojítkem ve společnosti, či znakem, kterým můžou navenek projevit svoje přesvědčení. Používá se

---

²⁸ MAREŠ, M. *Symbyly používané extremisty na území ČR v současnosti*, Manuál pro Policii ČR, MV ČR, Praha 2006, s. 3

²⁹ Wikipedia [online 26.3.2011], Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Symbol>

³⁰ SMOLÍK, J. [online] [cit. 2011-02-12]. Dostupné z WWW: <http://www.defenceandstrategy.eu/cs/aktualni-cislo-1-2010/volna-tribuna/armada-ceske-republiky-a-extremisticka-symbolika-kontext-a-konsekvence.html>

³¹ Tamtéž

symbolika převzatá či upravená nebo nově vytvořená. Takové symboly pak nemají žádný historický odkaz a slouží jen ke vzájemné identifikaci. Symboly nesoucí odkaz minulosti používají především neonacisté. Spousta z nich je převzata v původní formě, v jaké je používali nacisté. Nejznámějším symbolem je zde hákový kříž. U levicového proudu je to především rudá hvězda a překřížené symboly srpů a kladiva. Dalšími formami symboliky může být oblečení, které zaručuje určitou uniformitu a tím příslušnost k určité skupině. V dnešní době existuje nepřeberné množství symbolů odkazujících na extremismus či terorismus. Prakticky každé hnutí používá nějakou formu symboliky, ať ve formě oblečení, vlajky, znaku, jejich barevné specifikace či vzájemných kombinací.³²

1.6 Sociologické aspekty vzniku extremismu

V obecném pohledu se sociologie dívá na extremismus jako na výstřední či krajní radikální postoje a činnosti s ním související. Samotná existence extremismu je dáována do souvislosti se sociálním stavem společnosti a jeho společenským klimatem.³³

„Extremismus je přímo závislý na uspořádání a stavu společnosti, v níž se projevuje. Ocitne-li se taková společnost ve stadiu, v němž značně narůstají vnitřní rozpory, je naprostá většina extrémních aktivit bezprostřední reakcí na ně.“³⁴

Z historického hlediska se jedná především o rasismus, který byl následkem migračních vln, které v celoevropském měřítku přinesly značné sociální, hospodářské problémy a značné změny v psychice lidí, na územích

---

³² MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*, Manuál pro Policii ČR, MV ČR, Praha 2006, s. 3-9,58-64,

³³ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, s. 13, 16

³⁴ CHMELÍK, J. [cit.] *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha, 2000, s. 6

kam tyto vlny směřovaly. Právě z důvodu přistěhovalectví se původní vrstvy obyvatelstva dostávaly do situací, které je omezovaly v jejich zaběhlém stereotypním stylu života. Jestliže tyto situace pro ně znamenaly sociální nejistoty a vidina zlepšení se nebyla reálná, začali hledat řešení a to mnohdy ve formě násilí.³⁵

Imigrační problematika však nezasáhla jen Evropu, ale také Spojené státy Americké. A to především v meziválečném období, kdy se miliony především židovských a katolických emigrantů usadili v amerických velkoměstech. V tomto období se imigrační problematika stává hlavním tématem pravicových hnutí a formuje se silné protestantské hnutí, kde hlavní roli sehraje víra v antisemitismus a antikatolicismus. Nejvýznamnější roli hraje Ku-Klux-Klan, který v rámci své ideologie vyznává rasismus, jako primární ideu.³⁶

V současné době je riziko sociální nejistoty problémem celosvětovým, v posledních letech výrazně umocňováno hospodářskou krizí. Především v bývalých postkomunistických státech, byly majetkové rozdíly určitým způsobem limitovány a nedocházelo k tak výrazným majetkovým nepoměrům. V současném demokratickém uspořádání společnosti však již tyto limity nejsou omezovány prakticky ničím a velkou měrou jsou lidé vedeni společností k samostatnosti a zodpovědnosti za sebe sama. Pro mnohé z nich to ovšem není možné a upadají do sociální krize.³⁷

Jestliže se bavíme o celosvětovém problému, který ohrožuje sociální postavení jedinců ve společnosti, je nutné zmínit i problémy globalizace. Respektive chování nadnárodních koncernů ženoucích se za svými zisky a upřednostňování ekonomických cílů, před dodržováním sociálních zásad.

---

³⁵ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, s. 16

³⁶ SVOBODA, I. a kol. *Politický extremismus a terorismus jako ohrožení vnitřní bezpečnosti státu*, Univerzita obrany, Brno, 2010, s. 66

³⁷ CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha, 2000, s. 22-23

Tyto koncerny jsou schopny během krátkých časových intervalů nabídnout práci široké vrstvě populace v určitých regionech a vlády jednotlivých zemí se snaží náklady spojené s těmito investicemi kompenzovat daňovými úlevami či jinými formami finančních pobídek. V dnešní době to může způsobovat zvýšenou migraci a příliv levné pracovní síly do regionů a tím značné změny v sociální struktuře. Změny takto vyvolané vedou k oslabování sociálního statusu místního obyvatelstva, který je především materiální, tj. zajištění práce, výše odměn a dále pak k ohrožení bezpečnosti před různými formami kriminality páchané přistěhovalci. V takových případech může být formou obrany jejich radikalizace a extrémní projevy vůči imigrantům, která ovšem v tomto případě nevyplývá z jejich ideologického přesvědčení, nýbrž z nabitě sociální nejistoty.³⁸

K takovému radikálnímu řešení přistupují především mladí lidé, kteří mají malé možnosti uplatnění na trhu práce. V dnešní době především díky nízkému vzdělání mají problémy s ekonomickým osamostatněním, což výrazně ovlivňuje průběh socializace mladého člověka a komplikuje jeho společenské začlenění. Jako východisko při hledání alternativ a kompenzací nenaplněného sociálního statusu spatřuje v členství ve skupinách lidí, u kterých se pocit sociální sounáležitosti zcela vytratil. Tyto skupiny pak inklinují ke kategorizaci lidí podle rasy, barvy pleti, národní příslušnosti apod.³⁹

Shrneme-li uvedené informace, můžeme říct, že vliv extremismu roste s nespokojeností občanů. Podílí se na tom především dlouhodobá vysoká nezaměstnanost a z ní pramenící špatná ekonomická zajištěnost obyvatelstva. Dále pak dlouhodobě neřešená témata korupce, kriminality, romské otázky spojené se zneužíváním sociálních dávek, zvyšování daní a dalších poplatků, které vedou ke snižování životní úrovně obyvatelstva.

---

³⁸ DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*, Police history, Praha 2002, s. 82-83

³⁹ CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha, 2000, s. 23

Všechny tyto aspekty a politická nečinnost jsou živnou půdou pro organizace jako Národní odpor, Autonomní nacionalisté, ale především Dělnickou stranu, která je v současné době již soudně rozpuštěna, ale v posledních volbách do Evropského parlamentu získala přes 25 tisíc hlasů a např. v Litvínově by se dostala do zastupitelstva města.⁴⁰

---

⁴⁰ Recese rodí extremismus [online 25-4-2011], Dostupné z WWW: <http://ekonom.ihned.cz/c1-39743610-recese-rodí-extremismus>

2 Problematika extremismu v AČR

AČR jako silová složka státní správy musí razantně přistupovat k problematice extremismu. Jelikož je ČR členem několika mezinárodních aliancí, musí také dbát na svou pověst a především kvalitu, se kterou poskytujeme pomoc při účasti na zahraničních misích. Nesmíme být spojencem, který nedokáže řešit své interní problémy, ale dbát na to, aby byla AČR důvěryhodná a spolehlivá. Pokud se vyskytnou v rezortu Ministerstva obrany aktivity spojené s extremistickou otázkou, musí být řešeny rychle a razantně. Z toho důvodu je v poslední době vyvíjena spousta aktivit, jak v oblasti legislativní, tak především v oblasti edukace a prevence.

2.1 Extremismus v AČR a s tím související rizika

Armáda je pro extremisty symbolem, který vnímají v zásadě dvěma způsoby. Jednak je to pro ně silový státní orgán, který je nástrojem stávajícího demokratického zřízení, jak známo pro extremisty nepřijatelný. A k jako takové, k armádě vyjadřují své postoje a snaží se upozorňovat na jakákoli selhání jedinců pracujících v AČR a jejich pochybení staví do roviny selhávání systému, jako celku. Tyto snahy o diskreditaci, jsou také podporovány účastí armády v mnoha aliancích, jako je členství v severoatlantické alianci NATO nebo členství ČR v rámci EU. Nicméně je tu i druhý pohled, kterým se dívají extremisté na tuto silovou složku. A ten je značně nebezpečnější. Jak bylo již řečeno, základní ideou extremistických hnutí je snaha o potlačení, omezení a ve finální podobě odstranění stávajícího politického uspořádání. Bylo také řečeno, že extremistické skupiny mnohdy používají při realizaci svých politických cílů různé formy násilí. Proto je pro ně důležité, aby členové uměli zacházet se

zbraněmi, měli potřebné znalosti a dovednosti, které by mohli využívat pro realizaci svých ideálů. Proto se mnoho z nich pokouší infiltrovat do aktivní služby v armádě, kde mohou tyto znalosti získat a poté je aplikovat v rámci svých aktivit v extremistických skupinách.⁴¹

V současné době se o extremismu v AČR opět mluví velice hlasitě. Je to zejména způsobeno odhalením několika sympatizantů pravicových extremistických hnutí. V tom asi nejzávažnějším případě se jednalo o profesionálního vojáka, který se podílel na výcviku pravicových extremistů. V průběhu vyšetřování se ukázalo, že se jedná o jednoho ze zakladatelů pravicové extremistické skupiny White Justice, kde měl na starost výcvik členů. Vedl tzv. "fight camp", kde předával získané informace a dovednosti z výcviku v AČR.

Konkrétnější informace, poskytl v rozhovoru pro MF Dnes další ze zakladatelů a ideový vůdce White Justice. Dle jeho slov se jednalo o výcvik taktiky jak postupovat se zbraněmi, vpadnout do baráku či jak správně prolézat okny. Dále pak nacvičovali boj proti jednotlivci. Při výcviku i při střelbě na terč používali pro navození co možná největší reality airsoftové zbraně.⁴²

V dalším článku na serveru idnes.cz jsou již uvedeny prohlášení zadrženého vojáka, který říká: „Šlo nám o změnu řádu. Tady je demokracie a my jsme pravicoví extremisté. Vycvičil jsem třicet lidí. Naučili se boj zblízka, se zbraní i beze zbraně. Diverzní činnost a gerilový boj. Ti lidé se cvičili proti živým i neživým cílům. Třeba podpalovat auta, ničit majetek a tak dále.“⁴³

Na toto prohlášení navazuje i zjištění MF Dnes, že další z členů, který vystupuje pod přezdívkou SSíla měl u sebe plány vodní elektrárny v Železném

---

⁴¹ MAREŠ, M. *Vojenské rozhledy*, MO ČR, 2/2009, str. 139

⁴² iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw

⁴³ iDNES, [online] [cit. 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-chystali-teror-cvicili-se-na-nej-ve-zvlastnich-kempech-1n5-/domaci.asp?c=A091104_215022_domaci_vel

Brodě. Uvedl, že když přemýšleli nad vhodnými cíly, uvědomili si, že neefektivnější bude ničit cíle, které poškodí co největší část obyvatelstva. Opravy trafostanic, elektrického vedení a podobných cílů, pak budou znamenat velkou ekonomickou zátěž.⁴⁴

Dalším z důkazů o extremistické činnosti skupiny White Justice, bylo zajištění seznamu veřejných nepřátel, tzv. Redwatch. Na tomto seznamu se dle vyjádření policie nacházeli i lidé, patřící do rodiny jak premiéra české republiky, tak ministra vnitra. V případě premiéra a jeho syna nešlo jen o reakce na represivní akce policie zaměřené proti neonacistům, ale vyznačovalo se i prvky náboženského extremismu, z důvodu vyznání židovské víry.⁴⁵

K seznamu se vyjadřuje i server antifa.cz, kde je uvedeno, že zde byli vedeni i představitelé levicové politické strany KSČM, spolu s členy akademických obcí a příznivců punkové scény, tedy příznivců druhé strany politického extremistického spektra. K samotnému projektu Redwatch jsou zde uvedeny zásadní informace. Jednou je ta, že někdo z tvůrců seznamu, pravděpodobně měl přístup do Centrálního registru obyvatel a neváhal zveřejnit informace včetně rodných čísel, čísel pasů, občanských průkazů a přesných adres. Druhá, že jeden z přispěvovatelů do seznamu, byl blízkým spolupracovníkem bývalého soudního znalce v oboru extremismu.⁴⁶

Rizika vyplývající z takového jednání zcela jasně korespondují s ideovými cíli pravicových extremistických skupin. Nechci zde spekulovat, do jaké míry byly tyto hrozby reálné a do jaké míry, by byli členové White Justice schopni je uskutečnit. Nicméně, pár zajímavých postřehů v této kauze zaznělo.

---

⁴⁴ iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-chystali-teror-cvicili-se-na-nej-ve-zvlastnich-kempech-1n5-/domaci.asp?c=A091104_215022_domaci_vel

⁴⁵ iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/fischeruv-syn-ma-ochranku-uz-pet-mesicu-kvuli-hrozbe-white-justice-1fa-/domaci.asp?c=A091106_091140_domaci_ban

⁴⁶ Antifa, [online 2011-2-27]. Dostupné z WWW: <http://www.antifa.cz/content/white-justice-pravda-versus-fikce>

Začněme samotnou antifou, která na svém webu, tuto činnost, jako opoziční strana samozřejmě bagatelizuje. Říká, že činnost White Justice dlouhodobě sleduje a poskytuje zde vysvětlení vlastnictví plánů vodní elektrárny apod. Zásadně odmítá, že by tato organizace měla být jakousi českou IRA, RAF nebo ETA. Tento případ je pro ně zcela mediálně vykonstruovaný za jediným účelem a to je zviditelnění vlastních zájmů jak médií, tak státního aparátu.⁴⁷

Nicméně vyjádření odborníků na extremismus již tak bagatelní nejsou. Prvky, kterými se White Justice inspirovala, se dají přirovnat k činnostem zmíněných teroristických organizací. Co se týká např. Fight campů, mohly být inspirací polovojenské tábory, kterými procházeli členové IRA, nebo RAF. Jestliže se při domovních prohlídkách našly plány na výrobu výbušných systémů, stejně tak inspirativním prvkem mohly být bombové útoky, kterými se prezentovala španělská ETA. To, že tyto tábory organizoval, vedl a členy trénoval profesionální voják, není proto vhodné brát na lehkou váhu. Doposud není jasné, jestli se těchto táborů zúčastňovali i další zaměstnanci armády, především z důvodu, že všichni účastníci kempů měli na hlavách kukly a vzájemně se neznali. Jelikož se veškerá komunikace i samotný výcvik provádí pod rouškou anonymity, je velice složité se pravé identity dopátrat a zjistit, zda tomu tak nebylo.⁴⁸

Jako důkaz, že se pravicoví extremisté učí taktiku, je i ten, že v Janově se jim při pochodu neonacistů, podařilo dostat policejní těžkooděnce několikrát do úzkých. Michal Mazel k tomu říká: *„Extremisté dokázali poměrně úspěšně využívat taktiku rozdělení se do malých skupinek, které se velmi rychle přesunují a útočí na různých místech.“* *„Lepší taktiku extremistů bych přisuzoval i lepším kontaktům s krajní pravicí v Německu. Prostě si předávají informace, jak nejlépe policii*

---

⁴⁷ Antifa, [online 2011-2-27]. Dostupné z WWW: <http://www.antifa.cz/content/white-justice-pravda-versus-fikce>

⁴⁸ iDNES, [online 2011-2-27]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw

*ochromit.*⁴⁹ Nicméně nevylučuje, že by na lepší organizovanost mohla mít vliv účast členů White Justice, kteří prošli výcvikovými tábory, a kteří byli jednoznačně identifikováni při pochodu v Janově. Ondřej Cakl upozorňuje na další taktický jev, který se projevil v Přerově, taktéž na srazu neonacistů: „Všiml jsem si, že v Přerově byli i dva policisté, kteří měli stejné oblečení jako extremisté. Měli ale kukly, a tak několik radikálů chtělo zjistit, co jsou zač. Nakonec je napadli.“⁵⁰

Určitou profesionalizaci přiznává i Miroslav Mareš v rozhovoru pro vojenský časopis *A report*, kde uvádí, že: „Současní extremisté jsou početně slabší, ale zato působí efektivněji a moderněji. Vidíme u nich lepší strategické uvažování a také snahu o využívání moderních metod politického marketingu včetně aktivit, které přitáhnou pozornost médií a zároveň mobilizují příslušníky krajní pravice. Příkladem může být třeba předloňský pochod extremistů litvínovským sídlištěm Janov nebo zavádění nejrůznějších ochranných sborů či národních gard.“⁵¹

Pokud by se podařilo, infiltrovat se do AČR většímu počtu jedinců, mohou v rámci svého ideového působení začít na svou stranu přetahovat stále více vojáků. Což by např. v kombinaci se získáním významných postů v AČR, mohlo být velmi rizikové. Právě v rámci propagandy můžou narušovat chod armády zevnitř, po stránce administrativní, politické. Neonacisté o sobě často mluví jako o vojácích, odbojářích. Nejčastěji pak ve spojení vojáků rasových válek a členů protisystémových odbojů. Mnozí z nich jsou silně militantně založení a snaží si opatřovat zbraně a výbušniny. Jestliže se v rámci extremismu bavíme i o vigilantismu a terorismu, nemůžeme přehlížet ani ty skutečnosti, že je tu možnost pokusu o získání většího množství zbraní. Jak ze strany extremistů infiltrovaných do armády, tak i v rámci externích akcí zaměřených

---

⁴⁹ iDNES, [online] [cit. 2011-2-27]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw

⁵⁰ iDNES, [online] [cit. 2011-2-27]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw

⁵¹ MAREŠ, M., SVOBODA, I.[cit.], *A Report*, MO ČR, Europrint, 2010, str. 44

na muniční sklady či transporty zbraní. V nejkrajnějším případě by takové chování mohlo být využito k uchopení moci pomocí AČR.⁵²

Dalším velkým problémem může být špionážní činnost. Jak bylo již zmíněno v případě White Justice. Jeden z hlavních přispěvovatelů na webové stránky organizace dokázal skrytě a po dlouhou dobu spolupracovat s jedním z předních odborníků na extremismus. Tyto, jsi myslím lehce získané informace bez otálení šířil mezi členy skupiny a mohl tak významným způsobem ovlivňovat a stěžovat policejní vyšetřování. V případě špionážní činnosti zaměřené na armádní prostředí, je možné získávat důležité utajované informace o místech uložení zbraní a munice, umístění techniky, informací týkající se počítačové infrastruktury a dalších důležitých dokumentech. Tuto činnost mohou vykonávat, jak pro potřebu mateřské organizace, tak pro potřebu zahraničních skupin či zpravodajských služeb. V ohrožení se tak mohou ocitnout i vojáci působící v zahraničních misích.⁵³

Co se týká rasových konfliktů příslušníků armády, tak mohou být v dnešní době uskutečňovány převážně v zahraničních misích, kde dochází k častým konfrontacím s odlišnými etniky. Pokud se budeme bavit o vojácích ve službě, tak se v současnosti prakticky nemohou setkat s civilisty v nějaké konfliktní situaci. Jelikož posláním armády není vykonávání represe vůči civilnímu obyvatelstvu v době míru. Pokud by však ke konfrontaci s extremisty mělo dojít, tak jedině při asistenčních akcích, kde armádní složky působí většinou v součinnosti s Policií ČR nebo v případě nasazení při vnitřních nepokojích.⁵⁴

Při této příležitosti, bych jen zmínil nedávný skandál, který se odehrál právě při účasti v zahraniční misi v Afghánistánu. Kde dva profesionální vojáci,

---

⁵² MAREŠ, M. *Vojenské rozhledy*, MO ČR, 2/2009, str. 139

⁵³ MAREŠ, M. *Vojenské rozhledy*, MO ČR, 2/2009, str. 138-151

⁵⁴ Tamtéž

velitelé z elitní 4. Brigády rychlého nasazení, měli na svých helmách symboly nacistických divizí a brigád SS. Konkrétně se jednalo o erby brigády SS Dirlewanger a divize SS Hohenstaufen.

Jestliže si shrneme veškeré poznatky, které byly zmíněny v předchozích odstavcích, je zřejmé, že pravicová extremistická scéna je neustále aktivní. Pokud se budeme zabývat jen bezpečnostními otázkami, které přímo souvisí s AČR, je zřejmé, že jakákoli souvislost a spojitost jedinců takto ideologicky zaměřených, je pro ni zcela nežádoucí. V dnešní době nehrozí výraznější infiltrace do řad AČR ani její napadení, natož pak provedení nějakého vojenského puče. Nicméně dalšímu přílivu extremistů se neubrání, a proto musí být připravená se tomuto jevu bránit. K tomu přispívá zejména její profesionalizace a přijímání legislativních opatření.⁵⁵

Z hlediska státní politiky proti extremismu je v rezortu Ministerstva obrany potřeba zaměřit pozornost především na oblasti zamezení vlivu propagandy vůči stávajícím zaměstnancům, zamezit přílivu extremistů, eliminovat akce zaměřené proti ozbrojeným složkám a v neposlední řadě v rámci působnosti AČR nedávat možnosti extremistům napadat a diskreditovat její činnost.⁵⁶

---

⁵⁵ MAREŠ, M., SVOBODA, I. *A Report*, MO ČR, Europrint, 2010, str. 44-46

⁵⁶ MAREŠ, M. Hrozba politického extremismu z hlediska ozbrojených sil České republiky, *Vojenské rozhledy* 2/2009, str. 138-151

3 Boj proti extremismu v rámci národní strategie

Národní strategie boje proti extremismu na území České republiky je základním stavebním kamenem celého koncepčního a strategického působení státních orgánů v této problematice. Na jeho základech staví svoji činnost vnitrozoborní složky jednotlivých ministerstev, které jsou určeny k vyvíjení aktivit v této oblasti. Jedná se jak o složky ryze administrativní, tak o represivní složky orgánů činných v trestním řízení. Strategie jasně a zřetelně nařizuje a vymezuje jednotlivým ministerstvům postupy a strategické cíle v boji proti extremismu. V dnešní době není možné, aby tuto zátěž nesly jen silová ministerstva, ale je nutná, ba přímo nezbytná podpora i ministerstev, která se zabývají činnostmi tvorby legislativních opatření, která na jejich činnost navazují. Teprve, až se budou moci orgány činné v trestním řízení opřít o kvalitní legislativu, potom začne jejich práce přinášet kýžené výsledky.

Strategie boje proti extremismu jsou předkládány vládě ČR a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR pravidelně od roku 1998. V letech 1997 až 2002, byla předložena jako samostatná zpráva o problematice extremismu na území České republiky a v období let 2003 až 2007, jako příloha výroční Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku pod názvem „Informace o problematice extremismu na území České republiky“. Zprávy let 2008 a 2009 jsou již předkládány jako Strategie boje proti extremismu.⁵⁷

Prozatím poslední strategie byla schválena vládou ČR usnesením č. 320, dne 3. 5. 2010. Obsahuje 3 základní části: 1. Zprávu o problematice extremismu na území České republiky v roce 2009, 2. Vyhodnocení plnění úkolů

---

⁵⁷ Policie [online 2011-3-2]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

vyplývající z Koncepce boje proti extremismu, která byla vládou schválena dne 4. května 2009 usnesením č. 572 ke Strategii boje proti extremismu, 3. Přílohy (č. 1: Nejvýznamnější aktivity vlády ČR, resortů vnitra, obrany, školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, práce a sociálních věcí a zahraničních věcí a č. 2: Grafy, tabulky a mapka). Strategie, stejně jako předchozí zprávy o problematice extremismu, byla zpracována Ministerstvem vnitra. Na její přípravě se podíleli zástupci zpravodajských služeb, Policie ČR a resortů státní správy.⁵⁸

První část se zabývá problematikou extremismu na území České republiky v roce 2009. Stručně charakterizuje extremistickou scénu a popisuje nejzávažnější přechyby spojené s jednotlivými hnutími. Zabývá se taktéž otázkami koncertů, demonstrací, v oblasti propagace se věnuje internetu, trestné činnosti s extremistickým podtextem, bezpečnostními riziky, změnám v možných právních postupech a v neposlední řadě nejzávažnějšími projevy extremismu ve středoevropském geopolitickém regionu. Druhá část je zaměřena na vyhodnocení plnění zadaných úkolů a na základě výsledků reaguje na potřeby společnosti a nabízí aktualizaci koncepce boje proti extremismu. Ve třetí části jsou uvedeny nejméně významné aktivity resortů jednotlivých ministerstev, která se podílí na tvorbě strategie.⁵⁹

3.1 Stručný přehled realizovaných aktivit

V roce 2009 byl v rámci edukačního procesu u řady útvarů a zařízení společných sil realizován vzdělávací program „Extremismus v AČR“. Tento projekt byl také finančně podpořen z resortního Programu prevence kriminality

---

⁵⁸ Policie [online 2011-3-6]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

⁵⁹ Tamtéž

a díky tomu, bylo proškoleny bezmála 1500 osob. Dalším krokem vzdělávání v rezortu MO byla realizace přednášek pro vojáky a občanské zaměstnance stanovená v rozsahu 4 hodin za rok. V oblasti vojenského školství, které v rezortu reprezentují Univerzita obrany a Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany (VSŠ a VOŠ MO), byla provedena analýza vzdělávacích a studijních programů. V oblasti prevence pak bylo nařízeno Náčelníkem generálního štábu (NGŠ) provedení proškolení všech vojáků a civilních zaměstnanců k odhalování a potlačování projevů extremismu. Dále pak, seznámení s vydaným organizačním nařízením, na jehož základě byly provedeny kontroly výstroje, výpočetní techniky a služebních prostor, které měly za cíl odhalit projevy extremismu.⁶⁰

Dne 30. září 2009, kdy byla schválena ministrem obrany Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů na období 2010 až 2014. Součástí této koncepce, jsou samozřejmě řešeny i možnosti prevence projevů podpory a propagace extremistických hnutí. Vzhledem k závažnosti problematiky extremismu, byla tato resortní komise stanovena mezi prioritní a prevence byla zaměřena především na oblast vzdělávání.⁶¹

Nutnost všech opatření zaměřených na edukační proces v armádě ještě více zvýrazňují výsledky různých průzkumů zaměřujících se na znalosti a orientaci v problematice extremismu. V roce 2009 bylo provedeno sociologické šetření v rámci 21 přednášek napříč celým útvarovým spektrem. Z výsledků vyplynulo, že zájem o danou problematiku je velmi rozdílný a hlubší zájem mělo pouze několik vojáků. Nadpoloviční většina respondentů si myslí, že se v AČR může setkat s extremisty a téměř pětina z nich věří, že extremisté mohou vyřešit určité společenské problémy. Více než desetina

---

⁶⁰ Policie [online 2011-3-6]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

⁶¹ Tamtéž

respondentů má vně armády známé mezi extremisty. Průzkumy ukázaly, že polovina dotázaných si myslí, že má dostatečné znalosti o problematice.⁶²

Z toho vyplývá, že je nutné oblast edukace neustále rozšiřovat a pokračovat v kontinuálním vzdělávání. Nejen v oblasti informací o extremistických organizacích, symbolice, ale v rámci problematiky extremistické politiky pro vývoj demokratické společnosti z pohledu armády. Proto bylo rezortní komisí pro prevenci SNJ v prosinci 2009 přijato usnesení k zabezpečení koordinace úkolů prevence extremismu v rezortu MO.⁶³

Dalším možným prvkem vzdělávacích aktivit, je posílení složek humanitního směru, které jsou v rámci výuky schopny formovat postoje příslušníků AČR. Především by se mělo jednat o vzdělávací instituce vojenského školství a školících zařízení, které disponují potřebných kvalifikovaným personálem. Zde je prostor pro uplatnění především Univerzity obrany a Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany.⁶⁴

Vojenská policie v roce 2009 šetřila 10 případů spojených s podezřením na extremistickou činnost, v jejichž souvislosti bylo podezřelých 12 vojáků. Převážně se jednalo, o podezření ze spáchání trestného činu podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka dle § 260 odst. 1 trestního zákona.⁶⁵

Z tohoto důvodu bude nutné zaměřit se především na vybrané útvary, z nichž se rekrutují příslušníci sloužící v zahraničních misích. Na útvary, kde je velmi slabá povědomost o tomto fenoménu, kde se vyskytují problémy

---

⁶² MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. Extremismus z pohledu vojáků, Vojenské rozhledy 4/2010, str. 172

⁶³ Policie [online 2011-3-6]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

⁶⁴ SVOBODA, I., VIČAR, R. Listy Univerzity obrany č. 4, MO ČR – PIC, 2009, str. 12

⁶⁵ Policie [online 2011-3-5]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

s extremismem a kde se v rámci průzkumů prokázalo, že příslušníci mají vně armády známé inklinující k extremistickým či radikálním hnutím.⁶⁶

3.2 Legislativní opatření

V oblasti legislativních opatření, došlo také k významným změnám. Podmínky, které stanovují postup v trestně právní rovině, vymezuje především zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2010 a sním související trestní řád.

V rámci uvedeného zákona se problematiky extremismu přímo dotýkají následující paragrafy:

- § 355 – hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny
- § 356 – podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod
- § 403 – založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
- § 404 – projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka
- § 405 – popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

Pro Ministerstvo obrany je v oblasti potlačování projevů extremismu důležité přijetí zákona č. 272/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. října 2009. Výraznou změnou je především znění ustanovení v § 3 odst. 1 písm. c), ze kterého vyplývá, že do služebního poměru může být povolán jen občan, který nepodporuje, nepropaguje či nesympatizuje s hnutími, která prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá

---

⁶⁶ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. Extremismus z pohledu vojáků, Vojenské rozhledy 4/2010, str. 173

národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob. Dle § 19 odst. 1 písm. i), pak propagace, podpora a sympatizování s extremistickými hnutími jsou důvodem k okamžitému rozvázání služebního poměru.⁶⁷

Dle vyjádření odborníků v oblasti extremismu, jsou tyto legislativní úpravy významným pomocníkem v boji proti pronikání extremistů do armády a plně odpovídají podmínkám, ve kterých se momentálně nacházíme, přičemž nepřiměřeně nezasahují do práv vojáků z povolání.⁶⁸

V návaznosti na zákon č. 272/2009 Sb., proběhla také novela rozkazu ministra obrany č. 36/2002 průběh služby vojáka z povolání, která přináší další možnosti postihovat projevy spojené s extremistickým podtextem.

3.3 Aktualizace úkolů

Národní koncepce boje proti extremismu je komplexní dokument, který postihuje úkoly a povinnosti pro všechna kompetentní ministerstva. Pokud se zaměříme na části, které se zabývají vyhodnocením úkolů předešlého období a aktualizací úkolů pro období následující, zjistíme, že ústředním tématem je zde edukace. V oblasti civilní hraje prim Ministerstvo mládeže a tělovýchovy, které by mělo postihovat celou vzdělávací strukturu včetně široké veřejnosti. Oblast vojenského školství zde není řešena konkrétně, ale její úkoly v daném směru stanovují vnitrorezortní nařízení a směrnice, především pak Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů.

---

⁶⁷ Policie [online 2011-4-19]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>

⁶⁸ HALADOVÁ, O. *Extremistu rozpoznáte jen těžko*, A report 4/2010, MO ČR-Prezentační a informační centrum MO, EUROPRINT, Praha 2010, str. 46

Pro potřebu této bakalářské práce, zde uvedu prioritní úkoly, které spadají do gesce Ministerstva obrany. Úkoly mají termín plnění časově neomezený, a jsou víceméně definovány v obecné rovině a ve formě doporučení zachování určitých činností. Proto se musí dále rozpracovat a upravit, dle aktuálních potřeb rezortu. Je zde nutné také podotknout, že řešení většiny úkolů, které z Koncepce vyplývají pro rezort Ministerstva obrany, se neobejde bez spolupráce na mezirezortní úrovni, především pak s Policií České republiky.

Konkrétně se jedná o následující úkoly:

- Pokračovat v systému lustrací uchazečů v databázích PČR
- Dále rozvíjet spolupráci mezi Vojenskou policií, Vojenským zpravodajstvím a Policií České republiky
- Pokračovat v preventivních opatřeních v oblasti personální
- Zaměřit se nadále na prevenci proti zneužití zbraní a materiálu, zabezpečit uložení, nastavení režimu hospodaření
- Pokračovat v preventivních a vzdělávacích aktivitách se zaměřením na sociálně nežádoucí jevy včetně extremismu
- Dále při personálním pohovoru podepisovat čestné prohlášení, které se týká nepodporování a nepropagování nebo veřejného neprojevení sympatií s hnutími směřujícími k potlačování práv a svobod člověka a hlásající rasovou a národnostní zášť
- Zaměřit se na kontrolní činnost velitelských orgánů a Vojenské policie⁶⁹

---

⁶⁹ Policie [online 2011-4-19]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu-v-roce-2009.aspx>.

4 Praktická část

Praktickou část bakalářské práce jsem realizoval metodou řízeného rozhovoru s pracovníkem oddělení humanitní služby ředitelství personální podpory Ministerstva obrany. Mezi hlavní činnosti oddělení patří podíl na tvorbě Koncepce prevence SNJ v rezortu MO, řízení a koordinace programů a v rámci jejich realizace i poskytování metodické pomoci. V neposlední řadě také správa účelových prostředků vyčleněných rezortem Ministerstva obrany pro potřeby prevence sociálně nežádoucích jevů.

Cílem bakalářské práce je zjistit, zda AČR splňuje normy a povinnosti stanovené národní koncepcí a v dostatečné míře zabezpečuje edukační a preventivní činnosti vedoucí k eliminaci extremismu v jejich řadách.

Z tohoto cíle vyplývá, že otázky rozhovoru jsou směřovány především do oblasti edukace a prevence. Konkrétněji, jaké bude mít Koncepce dopady na vzdělávací proces, zda se chystají nové odborné publikace či metodiky, jestli se plánují odborné kurzy např. pro personalisty nebo pracovníky rekrutačních středisek s cílem vzdělávání právě v oblasti identifikace projevů extremismu. V rámci preventivní činnosti, jakým směrem se budou ubírat aktivity spojené s odhalováním extremismu, jaká bude jejich forma a četnost. V oblasti legislativní, zda budou řešeny, respektive zda se uvažuje o dalších legislativních změnách v návaznosti na již uvedený zákon č. 272/2009 Sb. Dalším tématem byly i možné organizační změny v systému P-SNJ. Vzhledem k rozsáhlým aktivitám a povinnostem AČR byly zmíněny i oblasti součinnosti jednotlivých složek armády, možnosti mezirezortní spolupráce s ministerstvy vnitra, spravedlnosti aj., ale i případná konkretizace součinnosti VP, Vojenského zpravodajství s Policií ČR atd.

4.1 Interpretace získaných dat

Úkoly, které ministerstvu obrany stanovuje Národní koncepce boje proti extremismu, jsou pojaté v obecné rovině ochrany ČR jako celku, především v oblastech edukačních, preventivních a legislativních. Proto se musí Ministerstvo obrany při jejich plnění zabývat širokým okruhem témat a reagovat na stále se měnící podmínky v oblasti SNJ, potažmo v oblasti extremismu a rychle přizpůsobovat svoje vnitřní opatření ve všech zmíněných oblastech. V posledních letech se objevily případy související s problematikou extremismu, které prezentovaly AČR ve špatném světle. Z tohoto důvodu bylo důležité připravit kvalitní program, který by dokázal přinejmenším eliminovat projevy extremismu v řadách AČR a ukázal směr, kterým se má nadále ubírat.

Klíčovým dokumentem, který stanovuje základní východiska a možnosti řešení problematiky nejen extremismu je Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů. Tato Koncepce vychází z rezortních dokumentů, interních normativních aktů, zkušeností a dat získaných z předchozích průzkumů, analýz a výsledků činností útvarových komisí a v neposlední řadě využívá celou řadu právních dokumentů a předpisů české republiky.

Do následujících let rezortu ministerstva obrany stanovila Národní koncepce jasné cíle. V oblasti legislativní, jak již bylo řečeno, nabyt účinnosti zákon č. 272/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Tato legislativní úprava v oblasti extremismu reaguje na události, které se staly v uplynulých letech, a které jasně a zřetelně ukázaly, že přítomnost extremismu v prostředí armády nelze v žádném případě podceňovat.

Oblast edukace tvoří nedílnou součást kariérního růstu profesionálního vojáka. Proto by oblast SNJ neměla být přehlížena a měla by se stát její nedílnou

součástí. Z důvodu potřeb vyplývajících z událostí posledních let spojených s problematikou extremismu je v Koncepci tato oblast považována za jednu z prioritních a v následujících letech bude kladen velký důraz na kvalitu plnění jednotlivých dílčích úkolů.

Mezi základní dílčí úkoly patří především zabezpečit vzdělávání mladých vojáků a nových pracovníků, kteří kariéru v rezortu MO teprve začínají. V roce 2009 proběhla zmíněná revize učebních programů na vojenských školách. Výsledkem bude zajištění kvalifikovaného vzdělávání a přípravy žáků těchto škol. Plánují se zpracovat projekty k realizaci vzdělávacích aktivit, které budou pružněji reagovat na aktuální výskyt SNJ v rezortu. V souvislosti s tím bude provedeno proškolení dalších osob, včetně těch stávajících, kteří přispějí ke zkvalitnění vzdělávání v této oblasti. V součinnosti se bude i nadále spolupracovat s odborníky jiných rezortů i z civilního sektoru. Také již zmínění členové útvarových komisí projdou dalšími školeními, aby bylo zajištěno jejich kontinuální vzdělávání a zvyšování odborných znalostí. Dalším dílčím úkolem by měla být stabilizace personálu zabezpečujícího úkoly v rámci prevence SNJ.

V neposlední řadě se uskuteční dovybavení komisí, lektorů prevence a ostatních zaměstnanců, kteří se v této oblasti realizují odbornou literaturou potřebnou ke zvyšování vlastní odbornosti. Což samozřejmě povede ke zkvalitnění výuky, kvalitnější přípravě metodik či legislativních opatření.

V oblasti prevence se bude především klást zřetel na jednu z nejdůležitějších forem preventivní činnosti. Tou je zabezpečení volnočasových aktivit. Tyto aktivity spadají do gesce velitelů, kteří by měli v součinnosti s útvarovými komisemi pro prevenci SNJ zabezpečit trvalou podporu pro využívání rezortních sportovních a společenských zařízení. Plánovat volnočasové aktivity, rozšiřovat nabídku možností využití i účastí

ve sportovních soutěžích mimo rezort. Také, oblasti kultury či duchovních aktivit, by měly být brány v potaz a měly by se realizovat ve zvýšené míře. Podporovat by se mělo i začleňování rodinných příslušníků a občanských zaměstnanců do těchto aktivit s cílem zkvalitnit život ve zmíněných oblastech.

Dalšími oblastmi, kterými se armáda zabývá v rámci prevence, je poradenská, informační činnost, s využitím pomoci právní, psychologické, zdravotnické či duchovní, zajišťované jak rezortními, tak v případě nutnosti i civilními službami.

V neposlední řadě bych zmínil i oblast mezirezortní spolupráce AČR s jinými subjekty státní správy i soukromých organizací. Široká paleta činností AČR se projevuje spoluprací na více úrovních, jak v oblasti represivních činností, tak v oblasti zabezpečení volnočasových aktivit i edukace.

Vzdělávací aktivity budou nadále zavíjeny především s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, ale i s odborníky z jiných rezortů specializujícími se na jednotlivé obory v rámci SNJ.

Spolupráce při odhalování osob podporujících a sympatizujících s hnutími, která směřují k potlačení práv a svobod člověka, popř. podporujících netoleranci s rasovým podtextem, se součinnost zaměří na posílení aktivit mezi vojenskou policií, vojenským zpravodajstvím a Policií ČR, v rámci které se spolupracuje i s Úřadem pro odhalování organizovaného zločinu i jinými speciálními složkami. Nadále se bude využívat lustrací nově příchozích i stávajících zaměstnanců v evidencích Policie. Právě tato spolupráce represivních složek přináší ovoce v podobě odhalování těch nejzávažnějších případů souvisejících s extremistickým podtextem a v následujícím období na její rozvoj bude kladen velký důraz. Především z důvodu neustálých pokusů extremistů se infiltrovat do řad Armády České republiky.

4.2 Vyhodnocení cíle

Na základě získaných poznatků, které jsem při rozhovoru zaznamenal je zcela zřejmé, že AČR přistupuje k problematice přítomnosti extremismu ve svých řadách více než pečlivě. Koncepce prevence SNJ, jakožto klíčový dokument, jehož nedílnou součástí je i rámcová oblast boje proti extremismu je zpracována na základě stanovených úkolů Národní koncepce, ze které také vychází a je uzpůsobena pro potřeby AČR.

AČR dělá maximum v oblasti prevence a na základě zpětné odezvy od útvarových komisí, výsledků průzkumů nebo rozhovorů provedených v rámci proškolení zaměstnanců se snaží okamžitě reagovat na stávající podmínky jak formou okamžitých nařízení v rámci jednotlivých útvarů, tak nařízeními působícími v celém rezortu. MO se snaží neustále rozvíjet projekty vedoucí k naplnění volnočasových aktivit a vyčleňuje na tento proces nemalé finanční prostředky.

V oblasti edukace se výrazným způsobem mění a přizpůsobují učební programy pro studenty střední školy, vysoké školy i školících zařízení v rámci rezortu. Na vzdělávání pracovníků útvarových a rezortních komisí prevence SNJ bude kladen vyšší důraz, především pak ve zvyšování odbornosti. Vzdělávací aktivity se v rezortu MO dostávají do prioritních sfér a bude na ně brán stále větší zřetel.

Výsledkem edukace a prevence jsou také změny vedoucí k legislativním úpravám stávajících zákonů a jejich přizpůsobování se současným potřebám společnosti, potažmo potřebám AČR. A na to navazujícím úpravám interních normativních aktů, předpisů a součinnostních dohovorů, jak vnitrozortního, tak mezirezortního charakteru.

Na základě zjištěných faktů musím konstatovat, že AČR, potažmo rezort MO splňuje úkoly, které ji stanovuje Národní koncepce boje proti extremismu. Na jejím základě postavená rezortní Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů vychází z reálných potřeb rezortu a přizpůsobuje se jeho požadavkům. Aplikuje opatření, která jsou v současnosti dostačující pro zamezení infiltrace příznivců extremismu do jejich řad, provádí důslednou vzdělávací a preventivní činnost s jasným cílem a možností dalšího rozvoje stávajících aktivit.

Závěr

V Bakalářské práci jsem se zabýval přítomností projevů extremismu v Armádě České republiky. Možnými negativními dopady na její fungování. V souvislosti s nedávnými případy spojenými s projevy a propagací extremismu jsem nastínil problémy, které může způsobit v národním měřítku. Dále jsem popsal, jaká opatření byla provedena v předcházejících obdobích v rezortu Ministerstva obrany a s jakými výsledky. Uvedl jsem hlavní úkoly, které jí stanovuje Národní koncepce boje proti extremismu, právě na základě analýz realizovaných opatření a souvisejících potřeb společnosti.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda AČR splňuje normy a povinnosti stanovené národní koncepcí a v dostatečné míře zabezpečuje edukační a preventivní činnosti vedoucí k eliminaci extremismu v jejich řadách.

Z rozhovoru, který jsem realizoval v rámci praktické části bakalářské práce, jsem zjistil, že rezort Ministerstva obrany přistupuje k řešení tohoto palčivého problému precizně. Neponechává nic náhodě a připravil rozsáhlé programy zaměřené na vzdělávání všech vojenských profesionálů i civilních zaměstnanců. Také v oblasti prevence je rozvíjena široká paleta možností realizace volnočasových aktivit, které mají přispět k dalšímu rozvoji zaměstnanců. Přistupuje také k represivním akcím, na jejichž základě byly provedeny kontroly výstroje, výpočetní techniky a služebních prostor s cílem odhalit projevy či známky propagace extremismu. Vše je podpořeno vydáním novely zákona o vojácích z povolání a tudíž možnosti se opřít o kvalitní legislativní opatření.

Vzhledem k rozsáhlosti problematiky extremismu, která je neustálým vývojem rozšiřována a její specifika konkretizována nebylo možné se podrobně zabývat jednotlivými směry a v souvislosti s daným rozsahem této práce ani

možné. Ve snaze o zobecnění pojmového vymezení mohlo dojít k určitým nepřesnostem a obdobně taktéž v interpretaci poznatků získaných v praktické části, z důvodu toho, že celý průběh rozhovoru jsem zaznamenával pouze formou poznámek psaných v jeho průběhu.

Vzhledem k současnému vývoji společnosti, který ovlivňují především ekonomické faktory, se stále větší část populace setkává s existenčními potížemi, které vyúsťují k podpoře extremistických postojů. Náchylní jsou především mladí lidé, kde je průběh socializace takto narušen. Cílovou skupinou náborových akcí Armády České republiky jsou právě mladí lidé, jejichž názory bývají mnohdy značně radikální a nezávislé, což v armádním prostředí může vyvolávat značné rozepře. Jelikož se sociální pedagogika také zabývá problematikou prostředí ve výchovném procesu, tak zde vidím široké možnosti uplatnění sociální pedagogiky v rezortu, především pak v oblasti vojenského školství.

Resumé

Bakalářská práce se zabývá možnými riziky přítomnosti pravicového extremismu v prostředí Armády České republiky. Popisuje jeden z nejzávažnějších případů projevů extremismu a nastiňuje možné negativní dopady na společnost. Představuje Národní strategii boje proti extremismu, jako klíčový dokument, který stanovuje dílčí úkoly v oblastech edukace, prevence a legislativy.

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část vymezuje extremismus jako pojem, uvádí stručný vývoj v ČR, popisuje jeho formy, symboliku a zmiňuje sociologické a psychologické aspekty extremismu. Praktickou část jsem realizoval metodou řízeného rozhovoru. Cílem bylo zjistit, jaká opatření budou realizována v rezortu Ministerstva obrany k naplnění cílů stanovených Národní koncepcí.

Výsledkem rozhovoru bylo zjištění, že vnitrorezortní opatření se opírají především o oblasti edukace a prevence. Ministerstvo obrany připravuje řadu vzdělávacích aktivit zaměřených na zvýšení úrovně znalostí o extremismu a jeho projevech. Prevence je zaměřena především na rozvoj volnočasových aktivit a rozšíření možností k jejich využití. Ministerstvo obrany si plně uvědomuje negativní dopady spojené s přítomností extremismu v rezortu, a proto aplikuje veškerá opatření vedoucí k jeho eliminaci.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá přítomností projevů pravicového extremismu v Armádě České republiky. Poskytuje stručný exkurs do problematiky formou teoretického vymezení základních pojmů. Na uvedeném případu popisuje možná rizika a dopady na společnost. Popisuje Národní koncepci boje proti extremismu a stanovuje úkoly a opatření, kterými se snaží eliminovat jeho projevy. V praktické části uvádí údaje získané z rozhovoru a stručnou formou nastiňuje koncepční opatření rezortu Ministerstva obrany, které mají sloužit k potlačení projevů a propagace extremismu v Armádě České republiky.

Klíčová slova

Extremismus, politický pravicový extremismus, AČR, edukace, prevence, Národní koncepce boje proti extremismu, Ministerstvo obrany, terorismus, sociálně nežádoucí jevy.

Annotation

The bachelor thesis addresses the presence of manifestation of right wing political extremism in The Army of the Czech Republic. It provides a brief introduction to the issues by the form of basic concept definition. The thesis describes possible risks and impact on society using an example of mentioned case. It describes National concept of the fight against extremism and it determines the assignments and measures to try to eliminate its manifestation. The practical part of the study presents the data gathered by the form of

established interview as well as it briefly outlines the conceptional proceedings applied by Ministry of Defence department. These arrangements shall serve for suppressing the extremism propagation and displaying of any kind in Czech Republic Army.

Keywords

Extremism, political right wing extremism, The Army of the Czech Republic, education, prevention, National conception of the fight against extremism, Ministry of Defence, terrorism, socialy.

Seznam použité literatury

Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky,

Zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod,

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 221/1999 Sb. O vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 272/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů,

1. BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus 1*, Policie history, Praha 1999, 1. Vydání, 141 s., ISBN 80-902670-1-7
2. DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*, Policie history, Praha 2002, 1. Vydání, 128 s., ISBN 80-86477-07-X
3. FIALA, P. (ed.) *Politický extremismus a radikalismus v České republice*. Brno: Masarykova univerzita 1998, 303 s., ISBN 80-210-1798-8
4. HALADOVÁ, O. *Extremistu rozpoznáte jen těžko*, A report 4/2010, MO ČR-Prezentační a informační centrum MO, EUROPRINT, Praha 2010, 64 s., ISSN 1211-801X
5. CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Portál, Praha 2007, 1. Vydání, 183 s., ISBN 978-80-7367-098-6
6. CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, Linde Praha, 2001, 172 s., ISBN 80-7201-265-7
7. CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*, Armex, Praha, 2000, 1. Vydání, dotisk 2002, 114 s., ISBN 80-86244-14-8
8. MAREŠ, M. *Hrozba politického extremismu z hlediska ozbrojených sil České republiky*, Vojenské rozhledy 2/2009, 169 s., ISSN 1210 3292

9. MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*, Barrister & Principal a Centrum strategických studií, Blansko, 2003, 1. Vydání, 655 s., ISBN 80 86598-45-4
10. MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*, Manuál pro Policii ČR, MV ČR, Praha 2006, 80 s.,
11. MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*, Centrum strategických studií, 2005, 1. Vydání, 476 s., ISBN 80-903333-8-9
12. MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. Extremismus z pohledu vojáků, *Vojenské rozhledy* 4/2010, 211 s., ISSN 1210-3292
13. MAREŠOVÁ, A. a kol. *Kriminologické a právní aspekty extremismu*, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 1999, 1. Vydání, 132 s., ISBN 80 86008-59-2
14. NOŽINA, M. (ed.) *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*, Ústav mezinárodních vztahů, KLP, Praha, 1997, 1. Vydání, 256 s., ISBN 80 85917 35-1
15. SVOBODA, I. a kol. *Politický extremismus a terorismus jako ohrožení vnitřní bezpečnosti státu*, Univerzita obrany, Brno, 2010, 1. vydání, 144 s., ISBN 978 80-7231-769-1
16. SVOBODA, I., VIČAR, R. *Politický extremismus v ozbrojených sborech jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti*, *Listy Univerzity obrany*, ročník 6/číslo 4, Univerzita obrany, tisk MO ČR-PIC, 2009/2010, 20 s., Evidenční číslo MK ČR E 15403
17. Policie [online].[cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW:
<http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>
18. Bezpečnostní informační služba [online].[cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW:
<http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html>

19. Policie [online 2011-2-20]. Dostupné z WWW:
<http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>
20. Policie [online].[cit. 2011-3-27]. Dostupné z WWW:
<http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-extremismus.aspx>
21. Policie [online] [cit. 2011-2-20]. Dostupné z WWW:
<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
22. Wikipedia [online 26.3.2011], Dostupné z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Symbol>
23. SMOLÍK, J.[online] [cit. 2011-02-12]. Dostupné z WWW:
<http://www.defenceandstrategy.eu/cs/aktualni-cislo-1-2010/volna-tribuna/armada-ceske-republiky-a-extremisticka-symbolika-kontext-a-konsekvence.html>
24. Recese rodí extremismus,[online 25-4-2011], Dostupné z WWW:
<http://ekonom.ihned.cz/c1-39743610-recese-rodí-extremismus>
25. iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw
26. iDNES, [online] [cit. 2011-2-22]. Dostupné z WWW:
http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-chystali-terror-cvicili-se-na-nej-ve-zvlastnich-kempech-1n5-/domaci.asp?c=A091104_215022_domaci_vel
27. iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW: http://zpravy.idnes.cz/cesti-neonaciste-chystali-terror-cvicili-se-na-nej-ve-zvlastnich-kempech-1n5-/domaci.asp?c=A091104_215022_domaci_vel
28. iDNES, [online 2011-2-22]. Dostupné z WWW:
http://zpravy.idnes.cz/fischeruv-syn-ma-ochranku-uz-pet-mesicu-kvuli-hrozbe-white-justice-1fa-/domaci.asp?c=A091106_091140_domaci_ban

29. Antifa, [online 2011-2-27]. Dostupné z WWW:

<http://www.antifa.cz/content/white-justice-pravda-versus-fikce>

30. iDNES, [online] [cit. 2011-2-27]. Dostupné z WWW:

http://zpravy.idnes.cz/ucili-jsme-se-taktiku-a-strileni-popisuje-extremista-bojovy-vycvik-11m-/domaci.asp?c=A091105_092314_domaci_jw

Seznam zkratek

AČR – Armáda České republiky

BIS – Bezpečnostní informační služba

ČSSR – Československá socialistická republika

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

ETA – Euskadi ta Askatasuna - Baskická vlast a svoboda

EU – Evropská unie

IRA – Irská republikánská armáda

KGB – Комитет государственной безопасности (Komitéť gasudárstvěnoj bezopásnosti) – Výbor národní bezpečnosti bývalého Sovětského svazu

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

MF Dnes – Mladá Fronta Dnes

NATO – North atlantic treaty organisation – Severoatlantická aliance

RAF – Frakce Rudé armády

SPR-RSČ – Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa

SS – Schutzstaffen

Stasi - Ministerium für Staatssicherheit – Ministerstvo pro státní bezpečnost bývalé Německé demokratické republiky

StB – Státní bezpečnost bývalé Československé republiky

ÚOOZ – Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

VŠ a VOŠ MO – Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany